

ולכן ס"ל לרבי יהודה דכל הימים תורתם
 כנהר, דרך משל 'הכינות', דאינה
 הקואת מים במקום זה, אלא הקביה קבע
 מקום המים כאן, משא"כ ים הגדול, שהקוה
 ה' את כל המים אל מקום זה, ולכן ע"כ
 דפקע ממנו תורת מים חיים.

**א. בקיעת כל מימות שבעולם ב. קריעת ים סוף
 בפלוגתת המפרשים האם יש חיכר חיום במקום קריעת ים**

וקרע בחימה על שהתקשקש שלא להבקע מלפני
 משה, וקריעה זו גרמה לו 'שברי' שהוא ניכר עד
 כיום כדיבואו, ואילו בכלל המימות שבעולם אין
 הבקיעה ניכרת, כיון שלא היתה זו קריעה וגזירה.
ועפ"י הוסיף הגאון הנ"ל לחדש דבאמת עד
 היום מקום הקרע עדיין ניכר בים,
 וכדתנן בברכות [דף יג.] דמברכין על מעברות הים,
 היינו במקום שעברו שהוא ניכר גם היום מקום
 הקריעה, עכ"ל.

וברוח אפיך זעזעו מים זצבו כמו זר
 [זוללים [שוח הים פ"ז פ"ח]]
אמרן במדרש איכה [פ"ב פ"ו] על הכתוב כי
 גדול כים שברך מי ירפא לך וז"ל, א"ר
 חזקוני מי שהוא עתיד לרפאות שברו של ים הוא
 ירפא לך, ע"כ.

בהגדה של פסח להגאון רבי אליעזר נחמן פואה
 [החיד"א שיבחו כרב חסיד ומקובל
 תלמיד הרמ"ע מפאנו] [פסקא זקע לו את הים]
 כתב, והנה איתא במדרש שכאשר בא משה לקרוע
 את הים נתקע שרו של ים שלא להקרע מלפני
 משה, יעו"ש, וכתב הגאון הנ"ל שהשי"ת רוב
 חמה תפס בו ויקרעהו לשנים עשר קרעים כאשר
 יקרע אדם את בגדו בזעם, וזהו מה שאמר הכתוב
 'וברוח אפך נעזמו מים וגו'.

ואיתא במדרש שמקול הקריעה נשאו המים קולם
 ויבכו, שנאמר 'מקולות מים רבים אדירים
 משברי ים', היינו מים רבים נשאו קולם בשמעם
 שנקרע הים ונשבר, והים בפרט נשא קולו בבכי
 ע"כ נקראו מים בוכים, שנאמר 'הבאת עד נבכי
 ים', ולפי ששערי דמעה לא נעלו השיבו לאיתנו
 הראשון היינו לחגאו הראשון וכו', אבל עדיין
 נשאר בו רושם מקום הקרע, עד שיבוא השי"ת
 לעתיד וירפא אותו לגמרי, עכ"ל.

והאר"י שם דבאמת היו כ' בחינות בקריעת ים
 סוף, א. 'בקיעת' הים כלשון הכתובים,
 ב. 'קריעת' הים, וביאר והנה באמת כל המים
 שבכל העולם נבקעו כדאיתא במדרש [פ"א פ"ו],
 אך היתה זו בקיעה בעלמא, ואילו ים סוף עצמו

יראה את הקריעה והוא ניכר לו, ועודן במדרש
 הגרי"א [בבב"ט פ"ט] שהיו להם סימנים היכן עברו,
 אך מדבריו נראה שאין אלו אלא סימנים בעלמא,
 ואילו הגאון הנ"ל כתב שהוא ניכר בהים.

ראיתי בספר שער העין שהקשה על רבי
 המדרש בחידוש הנ"ל, מן הכתובים
 בתהלים [פ"ו פ"ג] על ניש קריעת ים סוף, כי
 דוכן ושכלך כמים רבים ועקבותך לא נדעו,
 ופירש"י 'ועקבותיך לא נדעו' אין הפסיעות
 ניכרות על המים, ובאכן עורא הוסיף וטעם
 ועקבותיך בעברו שוב הים פיר לאחטו, וכ"כ
 הרד"ק ח"ל, הליכותיך כים לא ניכר כי שט מי
 הים על המצרים וכו', והנה לא ניכר הדרך כים,
 עכ"ל, וע"כ.

אמנם דקדק בלשון הר"ם שכתב [פ"ו כ"ג פ"ט]
 הוואה מקום שנעשו נסים לישראל כגון
 ים סוף ומעברות הירדן וכו', [ונראה כן גרס
 במשנה וע"י בפיה"מ], וקשה דלענין ים סוף
 משמע בדברי הר"ם דכל שרואה את הים מברך
 אף שלא ראה מעברות הים, ואילו לענין הירדן
 מבואר בר"ם שאינו מברך אלא אם ראה מקום
 שעברו ישראל בירדן, וכתב דצריך לדחוק דבאמת
 צריך לראות רווקא מקום שעברו בים וכו'.

והגאון הנ"ל כתב ליישב דבאמת מקום בקיעת
 הים ניכר עד היום, [וואיתו] בהקדמה
 להגדה הנ"ל, שהארמ"ר רבי יהושע מבעלזא
 אמר על פירוש הגאון הנ"ל, שכאשר יגיע אדם
 ויברך את הברכה שהזכירה במשנה בדחילו ורחימו

לכ"ק מן מהר"ש מבעלזא ז"ע, היה חסיד
 שנשט לרוסלאנד, והתמנה שם לרב, ודרכו היה
 לבוא תקופות לבעלזא. לאח"ז היה תקופה
 שהיה קשה לחצות הגבולות, ועבר זמן רב שלא
 בא לבעלזא. כעבור כמה שנים, וכ"כ מן
 מהר"ש ז"ע כבר נסתלק מהאי עלמא, וכו' כ"ק
 מן מהר"י ז"ע מילא מקומו, הצליח הרב
 לחצות את הגבול הגיע לבעלזא. ובאותו זמן
 הדפיסו את הסיידור תפלה למשה לרמ"ק,
 ובסופו המדרש בחידוש, ותנן לו כ"ק מן מהר"י
 ז"ע הסיידור במתנה.

כשפתח הרב את הסיידור, ראה שכתוב שם
 בענין קריעת ים סוף שהיו שם י"ב קרעים, קרע
 לכל שבת ושבת, וכותב המדרש בחידוש שמקום
 הקרע עדיין ניכר. הראה הרב לכ"ק מן מהר"י
 ז"ע את הדברים, והתפלל על שהמחבר כותב
 דברים כאלו. אמר לו כ"ק מן מהר"י ז"ע, 'או
 מען האט לעכטיגע אויגן, ויהודי בא למקום
 הנס, ומברך בדחילו ורחימו את הברכה ברוך
 שעשה נסים לאבותינו, יכל לראות את

הקרעים גם היום הזה. וגם בדרך אפשר לראות
 את הקרע במקום שעברו בני ישראל בהיכנסם
 לארץ. (אזה"ל יעקב)

ויבקעו המים, פרש"י כל מימות שבעולם.
 וצריך להבין מה היה צורך לנס
 הזה, ולא ענין קוביה יסא כדרי. וי"ל
 דהנה נשעת קריעת ים היו ישראל בצרה
 גדולה מאד ולא ידעו מאין יהיה מקום
 מוצא הנס, ופסח ה' שער עליזן להושיע
 את ישראל ויצקעו המים [פ"ב פ"ג], וע"ז
 נפתח גם פסח שכל זמן שישאל יהיה
 בצרה יהיה השורש מאז להושיעם.

והנה הצרות מכוונס נסם מים זדומים,
 וכן אמר דוד המלך ע"ה [פ"ב פ"ג].
 הושיעני אלוקים כי צלו מים עד נפש,
 וכן היה נשעת שירדו ישראל לים כמנואל
 צמד'. וכלה משועת ה' כהרף עין ולכן
 נבקעו גם כל מימות שבעולם, לרמז כזה
 שגם לעמיד בכל עם ישראל יהיו בצרה
 ח"ו, יהיה כנר פמוח השענר, חה השורש
 וההכנה להנקיע אותם המים הזדומים ולהציל
 את ישראל.